Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Chełmno

501 388 474

PROCEDURY WDRAŻANIA PROJEKTÓW GRANTOWYCH W RAMACH FUNDUSZY EUROPEJSKICH DLA KUJAW I POMORZA 2021-2027

I. ZAKRES I ZASTOSOWANIE PROCEDUR

Procedury wdrażania projektów grantowych w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (dalej: procedury) obejmują czynności związane z realizacją, rozliczeniem i kontrolą grantów powierzonych przez LGD Grantobiorcom w ramach projektów grantowych LGD Chełmno współfinansowanych ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 w zakresie przedsięwzięć określonych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2029 dla obszaru działania Lokalnej Grupy Działania Chełmno na lata 2023-2029:

- P.1.1. Aktywizacja i włączenie społeczne seniorów,
- P.1.2. Wsparcie edukacji dzieci i młodzieży,
- P.1.3. Aktywizacja edukacyjna osób dorosłych,
- P.1.4. Wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn z obszaru objętego LSR.

II. ZASADY TWORZENIA I UPUBLICZNIANIA PROCEDUR

- 1. Procedury są opracowywane i zatwierdzane przez Zarząd Lokalnej Grupy Działania Chełmno, a następnie przekazywane do zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
- 2. Niniejsze procedury są przejrzyste i niedyskryminujące. Pozwalają unikać konfliktu interesów. Opisują sposób realizacji projektów grantowych, sposób rozliczania grantów, monitoring i kontrolę projektów objętych grantami.
- 3. Procedury są jawne i udostępniane do publicznej wiadomości za pośrednictwem strony internetowej LGD.
- 4. Niniejsze procedury opisują i regulują następujące procesy:
 - a. sposób wyboru grantobiorców
 - b. sposób szacowania wielkości grantów
 - c. przeznaczenie grantów
 - d. podstawowe obowiązki grantobiorcy
 - e. wskaźniki do osiągnięcia w ramach realizacji projektu objętego grantem
 - f. zasady wypłacania i rozliczania grantów
 - g. wymogi w zakresie zabezpieczania grantów
 - h. proces zmiany umowy o powierzenie grantu, w tym zmiany we wniosku o powierzenie grantu
 - i. procedury dotyczące monitorowania i kontroli grantów

- j. procedury dotyczące odzyskiwania grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z celami projektu objętego grantem
- 5. LGD zastrzega sobie możliwość zmiany niniejszych procedur w celu usprawnienia procesu wdrożenia i kontroli.
- 6. Niniejsze procedury mogą ulec zmianie na etapie wdrażania LSR, także na wezwanie Zarządu Województwa.

III. OKREŚLENIA I SKRÓTY UŻYWANE W ZAKRESIE PROCEDUR

Określenia i skróty użyte w niniejszych Procedurach oznaczają:

- 1. **LGD** Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Chełmno, funkcjonująca na terenie Gminy Miasto Chełmno;
- 2. LSR Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2029 dla obszaru działania Lokalnej Grupy Działania Chełmno;
- 3. **Rada** Rada Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chełmno, do której właściwości należą zadania, o których mowa art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy RLKS;
- 4. **Zarząd LGD** Zarząd Lokalnej Grupy Działania Chełmno;
- 5. Biuro LGD biuro Lokalnej Grupy Działania Chełmno;
- 6. **ZW** Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- 7. IZ FEdKP Instytucja Zarządzająca Programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027;
- 8. **FEdKP 2021-2027** Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027;
- 9. **EFS+** Europejski Fundusz Społeczny Plus;
- 10. SZOP Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027;
- 11. **Rozporządzenie nr 2021/1060** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;
- 12. **Rozporządzenie nr 2021/1057** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013;
- 13. **Rozporządzenie nr 2021/2115** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013;
- 14. **Ustawa RLKS** ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności;

- 15. **Ustawa wdrożeniowa** należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079);
- 16. **Umowa ramowa** umowa o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność nr BSK.7161.25.6.2023 zawarta pomiędzy Zarządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego a Lokalną Grupą Działania Chełmno w dniu 12.12.2023, której LSR została wybrana do finansowania w okresie programowania 2021-2027;
- 17. **Projekt grantowy** operacja, w ramach której LGD jako beneficjent powierza Grantobiorcy grant oraz realizację zadania objętego tym grantem;
- 18. **Grant** środki finansowe powierzone Grantobiorcy przez LGD na podstawie umowy na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego;
- 19. **Grantodawca** podmiot udzielający grantu, czyli LGD;
- 20. **Grantobiorca** podmiot, któremu LGD powierzyła grant;
- 21. Wnioskodawca podmiot ubiegający się o wsparcie w ramach naboru wniosków o powierzenie grantu;
- 22. **Projekt objęty grantem** przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, w ramach projektu grantowego;
- 23. **Wniosek o powierzenie grantu** wniosek o powierzenie grantu, składany przez wnioskodawcę w ramach naboru ogłoszonego przez LGD:
- 24. Wniosek o rozliczenie grantu wniosek o rozliczenie grantu, składany przez Grantobiorcę w ramach umowy o powierzenie grantu;
- 25. **Kryteria wyboru Grantobiorców** kryteria dostępowe oraz kryteria rankingujące (punktowe), według których Rada LGD ocenia projekt objęty grantem;
- 26. **Umowa o powierzenie grantu** umowa zawarta pomiędzy Grantodawcą a Grantobiorcą, określająca prawa i obowiązki każdej ze stron podczas realizacji projektu objętego grantem.

IV. ZASADY OKREŚLANIA TERMINÓW WYKONYWANIA CZYNNOŚCI W PROCEDURACH

1. Oznaczenia terminów:

Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie powierzenia grantu dokonuje się zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 2023 poz. 1610 ze zm.), tj. dotyczącymi terminów (art. 110-116), z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń i wezwań, udostępnienia akt, a także skarg i wniosków – do których stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, zatem:

a. termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia,

b. jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

2. Doręczenia i wezwania:

- a. LGD doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dn. 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz.U. 2018 poz. 2188), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.
- b. LGD doręcza pisma za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. 2019 poz. 123), jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania wyrazi zgodę na doręczanie pism w postępowaniu za pomocą tych środków i wskaże LGD adres elektroniczny.
- c. Pisma doręcza się Wnioskodawcy / Grantobiorcy osobie wskazanej do reprezentowania podmiotu we wniosku o powierzenie grantu na adres korespondencyjny wskazany we wniosku / umowie lub na adres poczty elektronicznej wskazanej w Oświadczeniu Wnioskodawcy / Grantobiorcy, w zakresie w jakim to przewiduje procedura.
- d. W toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić LGD o każdej zmianie swojego adresu, w tym adresu poczty elektronicznej. W razie zaniedbania niniejszego obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.
- e. Pismo skutecznie doręczone to pismo odebrane przez adresata, a w przypadku nieobecności adresata odebrane przez dorosłego domownika, sąsiada lub dozorcę domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi.
- f. Doręczenie uważa się za dokonane również z upływem ostatniego dnia okresu (14 dni) przechowywania przez operatora pocztowego pisma (w sytuacji, gdy nie było możliwości dostarczenia pisma w sposób wskazany w pkt. f), o czym adresat został poinformowany przez operatora), a pismo pozostawia się w aktach sprawy.
- g. W przypadku doręczenia pisma za pomocą środków komunikacji elektronicznej pismo wysłane na adres poczty elektronicznej, który został podany do korespondencji przez Wnioskodawcę/ Grantobiorcę uważa się za doręczone.

OPIS PROCESÓW WDRAŻANIA GRANTÓW W RAMACH PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA 2021-2027

(wersja tabelaryczna)

I. PROCES PRZEPROWADZENIA NABORU WNIOSKÓW O POWIERZENIE GRANTÓW

Lp.	Etap sady szacowania	Podmiot / organ zaangażowany wartości grantu	Czynności	Wzory dokumentów
1.1	Szacowanie wielkości grantu	Rada LGD	 Szacowania wielkości grantu dokonuje Rada LGD podczas etapu oceny i wyboru Grantobiorców na etapie ustalenia kwoty wsparcia zgodnie z procedurami dotyczącymi wyboru Grantobiorców. Członkowie Rady LGD wylosowani przez Przewodniczącego Rady LGD do oceny danego wniosku o powierzenie grantu przedstawiają propozycję kwoty wsparcia członkom Rady LGD uprawnionym do głosowania. W sytuacji rozbieżności w rekomendowanej kwocie wsparcia Rada LGD w drodze dyskusji ustala kwotę wsparcia. W przypadku braku jednolitego stanowiska Przewodniczący Rady LGD podejmuje decyzję o wysokości kwoty wsparcia poddanej pod głosowanie. Grant jest przyznany na projekt, którego budżet jest racjonalny, a zaplanowane wydatki niezbędne do realizacji zadań, zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w danym naborze wniosków. Na etapie oceny wniosku ocenie zostanie poddana racjonalność i efektywność planowanych wydatków w budżecie wniosku o powierzenie grantu, , patrz. Kryteria oceny i wyboru Grantobiorców. Wielkość grantu ustalana jest zgodnie z opisem planowanych do poniesienia kosztów w ramach złożonego wniosku o powierzenie grantu. Członkowie Rady LGD mogą zmniejszyć kwotę grantu, w szczególności w 	

			sytuacji: a) stwierdzenia przez Radę LGD niekwalifikowalności lub nieracjonalności danego kosztu, b) niezastosowania przez wnioskodawcę katalogu stawek maksymalnych (jeśli dotyczy), c) niezastosowania się wnioskodawcy do Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, d) włączenia przez wnioskodawcę do kosztów grantu wydatków objętych cross-financingiem lub kosztów wyłączonych przez LGD w Regulaminie naboru (jeśli dotyczy). 7. Wylosowani przez Przewodniczącego Rady LGD do oceny danego wniosku o powierzenie grantu przedstawiają rekomendują kwotę wsparcia, wskazując wartość "do zł" wraz z uzasadnieniem. 8. Wynik ustalenia kwoty wsparcia jest odnotowany w karcie oceny i ustalania kwoty wsparcia. 9. Minimalna i maksymalna możliwa do przyznania kwota grantu, każdorazowo określana jest w Regulaminie naboru wniosków. 10. Grant przyznany zostaje na koszty merytoryczne i administracyjne (koszty administracyjne stanowią nie więcej niż 20% środków kosztów merytorycznych). 11. Przyznanie grantu następuje na podstawie uchwały Rady zatwierdzającej Listę ocenionych wniosków i wybranych Grantobiorców. 12. Wielkość grantu stanowi nie więcej niż 95% kosztów kwalifikowalnych projektu objętego grantem. Pozostałe min. 5% kosztów kwalifikowalnych stanowi wkład własny Grantobiorcę wydatków kwalifikowalnych w kwocie większej niż określona została w umowie nie stanowi podstawy do zwiększenia przyznanej kwoty grantu.	Wzór karty oceny i ustalania kwoty wsparcia
1.2	Zwiększenie alokacji naboru	Rada LGD / Zarząd LGD/	Rada LGD po dokonaniu oceny wniosków złożonych w ramach danego naboru, może wystąpić do Zarządu LGD z pisemnym wnioskiem o	Wniosek Rady w sprawie
	wniosków	IZ/Biuro LGD	zwiększenie alokacji konkursu wskazując nową kwotę alokacji oraz szczegółowe uzasadnienie. 2. Zarząd LGD po uprzednim przeanalizowaniu wniosku o zwiększenie alokacji oraz uzyskaniu zgody IZ na zwiększenie alokacji konkursu może	zwiększenia alokacji naboru

podjąć uchwałę w przedmiotowej sprawie. 3. Decyzję o zwiększeniu alokacji środków odnotowuje się w protokole Wniosek Zarzadu posiedzenia Rady LGD. LGD do IZ o 4. Proces uzyskania zgody IZ odbywa się za pośrednictwem systemu zwiększenie CST2021. alokacji 5. Jeśli zgoda na zwiększenie alokacji uzyskana będzie przed podjęciem decyzji przez Rade LGD (uchwał) to wyboru projektów dokonuje sie do zwiększonej alokacji konkursu. 6. Jeśli LGD uzyska zgodę IZ na zwiększenie alokacji po podjęciu decyzji przez Radę LGD to wyboru dokonuje się do kwoty alokacji z ogłoszenia, z dodatkowym wskazaniem, które projekty rekomenduje się do dalszego wyboru po zwiększeniu alokacji środków na nabór. Wzór pisma 7. Pisma informujące o wynikach oceny i wyboru zawierają taką informację o informującego o możliwości przyznania grantu w sytuacji zwiększenia kwoty alokacji (o ile wynikach oceny i dotyczy). wyboru 8. Niezwłocznie po uzyskaniu zgody IZ, Rada LGD dokonuje w drodze uchwały zmiany listy ocenionych wniosków i wybranych Grantobiorców, które po zwiększeniu alokacji konkursu, będą mieściły się w limicie środków. 9. Po tym procesie następuje wysłanie pism zawiadamiających o wynikach oceny i wyboru. Pisma są wysyłane zgodnie z ustalonym sposobem wymiany korespondencji. 10. Pisma wysyłane są tylko do tych Wnioskodawców, wobec których nastąpiły zmiany decyzji Rady LGD. 11. LGD w oparciu o zgodę IZ na zwiększenie alokacji niezwłocznie dokonuje zmian we wniosku o dofinansowanie projektu grantowego, harmonogramie i innych dokumentach (zmiany te prowadzone mogą być w tym samym czasie, co procedowane są zmiany decyzji Rady LGD). 12. Z wybranymi Grantobiorcami mieszczącymi się w ww. limicie podpisywane są umowy o powierzenie grantów, zgodnie ze wzorem stanowiącym

załącznik nr 1 do niniejszej procedury.

1.3	Zasady postępowania po obniżeniu wartości grantu	Biuro LGD/Zarząd LGD	 Wnioskodawca zostaje powiadomiony na piśmie o wyniku oceny i wyboru oraz ustalonej kwocie wsparcia. Pisma sporządza Pracownik biura LGD i akceptuje członek Zarządu LGD. Pisma są wysyłane zgodnie z ustalonym sposobem wymiany korespondencji w terminach określonych w procedurze wyboru i oceny Grantobiorców. Lista ocenionych i wybranych Grantobiorców, ze wskazaniem projektów mieszczących się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze publikowana jest na stronie LGD Chełmno w terminach określonych w procedurze wyboru i oceny Grantobiorców. W sytuacji obniżenia kwoty grantu przez Radę LGD, konieczne jest, przed podpisaniem umowy o powierzenie grantu, dostosowanie przez wnioskodawcę budżetu grantu we wniosku o powierzenie grantu do poziomu wynikającego z ustalonej przez Radę LGD kwoty wsparcia. Cele grantu oraz wskaźniki i poziom ich realizacji pozostają bez zmian. Dostosowanie budżetu do kwoty wsparcia ustalonej przez Radę LGD odbywa się po złożeniu przez wnioskodawcę, zgody na realizację wniosku objętego grantem pomimo obniżonej kwoty wsparcia. Dostosowanie budżetu do kwoty wsparcia następuje poprzez zmianę w sekcjach finansowych wniosku o powierzenie grantu. Skorygowany wniosek stanowi załącznik do umowy o powierzenie grantu. 	Zgoda Grantobiorcy na obniżenie kwoty wsparcia
2. Zas	Zawarcie umowy o powierzenie grantu	Biuro LGD / Zarząd LGD/ Grantobiorca	1. Umowa o powierzenie grantu zawarta zostanie z Wnioskodawcami (Grantobiorcami), których projekty zostały wybrane przez Radę oraz na wartość grantu ustaloną przez Radę podczas posiedzenia. 2. Po pozytywnej ocenie i przyznaniu grantu oraz zawiadomieniu o wynikach oceny i wyboru, pracownik Biura LGD wysyła do Wnioskodawców informację o konieczności dostarczenia załączników niezbędnych do podpisania umowy o powierzenie grantu w terminie do 14 dni od dnia wysłania pisma.	Wzór pisma zapraszającego na podpisanie umowy Wzór umowy o powierzenie grantu

Pismo wraz z wykazem dokumentów i/lub ich wzorami niezbędnych do zawarcia umowy (załączniki do umowy i zaświadczenia/oświadczenia) jest wysyłane na adres e-mail wskazany w Oświadczeniu w sprawie zgody na doręczanie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W sytuacji niedostarczenia w terminie niezbędnych dokumentów umożliwiających podpisanie Umowy, Biuro LGD ponawia prośbę o dostarczenie załączników niezbędnych do podpisania umowy o powierzenie grantu na piśmie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej oraz kontaktu telefonicznego w terminie do 7 dni od dnia wysłania pisma. Z przeprowadzonej czynności sporządzona zostaje notatka. Grantobiorca zostanie poinformowany, że niedostarczenie dokumentów niezbędnych do podpisania umowy może skutkować odstąpieniem do zawarcia umowy bez dalszych wezwań. Odstąpienie od zawarcia umowy może nastąpić także w sytuacji, gdy zachodzi obawa wyrządzania szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy o powierzenie grantu.

- 3. Przed zaproszeniem na podpisanie umowy, Biuro LGD/Zarząd dokonuje weryfikacji Grantobiorców w Rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych ze środków europejskich.
- 4. Zarząd za pośrednictwem biura, po dostarczeniu przez Wnioskodawcę wymaganych dokumentów i pozytywnym zweryfikowaniu Wnioskodawcy w Rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych ze środków europejskich, zaprasza na podpisanie umów o powierzenie grantu, w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia dostarczenia wezwania, wskazując miejsce ich podpisania.
- 5. W przypadku, gdy Wnioskodawca nie stawi się na podpisanie umowy o powierzenie grantu w wyznaczonym terminie, LGD ponownie zaprasza Wnioskodawcę na podpisanie umowy, wyznaczając drugi termin. W sytuacji gdy Wnioskodawca, pomimo dwukrotnego zaproszenia, nie stawi się na podpisanie umowy, LGD odstępuje od jej podpisania.

- 6. Umowę o powierzenie grantu podpisują: ze strony LGD Zarząd (jako Grantodawca), a ze strony Wnioskodawcy osoby upoważnione do jego reprezentowania zgodnie z danymi zawartymi we wniosku o powierzenie grantu (jako Grantobiorca).
- 7. Przedmiotem umowy jest powierzenie grantu Grantobiorcy przez LGD na realizację projektu objętego grantem oraz określenie praw i obowiązków stron umowy.
- 8. Umowa o powierzenie grantu określa m.in.:
- a. strony umowy;
- b. przedmiot umowy;
- c. sposób realizacji projektu objętego grantem;
- d. całkowitą wartość wydatków kwalifikowalnych projektu objętego grantem, w tym wysokość grantu i wkładu własnego;
- e. okres realizacji projektu objętego grantem; warunki przekazania i rozliczenia grantu;
- f. zobowiązania Grantobiorcy;
- g. zasady dokumentowania realizacji projektu;
- h. warunki i sposoby pozyskiwania od Grantobiorcy danych dotyczących realizacji projektu na potwierdzenie osiągnięcia wskaźników;
- i. sposoby zabezpieczenia prawidłowej realizacji grantu;
- j. określenie zasad zmiany umowy;
- k. warunki i terminy zwrotu środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;
- I. obowiązki informacyjno-promocyjne;
- ł. obowiązki w zakresie sprawozdawczości,
- m) zobowiązanie Grantobiorcy do poddania się kontroli przeprowadzanej przez Grantodawcę na zasadach określonych w niniejszej umowie lub inne podmioty lub instytucje do tego uprawnione (w tym IZ FEdKP) lub na zlecenie tych podmiotów lub instytucji na podstawie odrębnych przepisów
- 9. Umowa jest zawierana w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.

2.2	Zabezpieczenie grantów	Zarząd LGD / Grantobiorca	 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy dotyczy grantobiorców nie będących jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa. Grantobiorca wnosi do LGD poprawnie ustanowione zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy nie później niż w terminie 7 dni kalendarzowych od zawarcia Umowy, na kwotę nie mniejszą niż całkowita wartość wydatków grantu. W przypadku wystąpienia siły wyższej, Grantobiorca może wnieść zabezpieczenie w terminie późniejszym, uzgodnionym z LGD, w siedzibie LGD lub przesłać pocztą z notarialnym poświadczeniem. Grantobiorca składa zabezpieczenie w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową, na wzorze stanowiącym załącznik nr 8 do Umowy. Zarząd LGD (możliwość wsparcia radcy prawnego) weryfikuje poprawność wniesienia zabezpieczenia. W sytuacji wystąpienia błędów / braków nie przyjmuje zabezpieczenia i wzywa do wniesienia poprawnego zabezpieczenia. Zabezpieczenie ustanawiane jest na okres od dnia zawarcia Umowy do upływu okresu trwałości rezultatów i/lub trwałości projektu objętego grantem (jeśli dotyczy) i jest przechowywane w siedzibie LGD ze szczególną starannością, w wyznaczonym przez Zarząd LGD miejscu posiadającym odpowiednie zabezpieczenia techniczne, które uniemożliwiają ich zniszczenie lub usunięcie przez osoby do tego nieuprawnione. W przypadku prawidłowego wypełnienia przez Grantobiorcę wszelkich zobowiązań określonych w Umowie, Zarząd LGD zwróci Grantobiorcy ustanowione zabezpieczenie lub zniszczy je komisyjnie po upływie okresu trwałości rezultatów i/lub trwałości projektu objętego grantem (jeśli dotyczy). Komisja dokonująca zniszczenia składa się z członka Zarządu i pracownika Biura LGD. W przypadku, gdy wniosek o powierzenie grantu przewiduje trwałość projektu objętego grantem lub jego rezultatów, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje nie wcześniej niż po upływie 	Wzór weksla i deklaracji do weksla (załącznik do umowy o powierzenie grantu)
-----	---------------------------	------------------------------	---	--

			okresu trwałości. W przypadku wszczęcia postępowania windykacyjnego wobec Grantobiorcy, zwrot zabezpieczenia może nastąpić nie wcześniej niż po zakończeniu tego postępowania. 7. Wszystkie szczegóły dotyczące zabezpieczenia grantów dookreśla umowa o powierzenie grantu.	
2.3	Zmiany w umowie o powierzenie grantu, w tym zmiany we wniosku o powierzenie grantu	Rada LGD / Zarząd LGD / Biuro LGD/ Grantobiorca	 Dopuszcza się wprowadzenie zmian w umowie, jednak nie mogą one prowadzić do zwiększenia wysokości przyznanej w umowie kwoty grantu. Nie jest dopuszczalna zmiana w projekcie objętym grantem, w rezultacie której projekt objęty grantem przestałby spełniać kryteria wyboru warunkujące otrzymanie grantu. Zmiany w umowie, o ile jej zapisy nie stanowią inaczej, wymagają formy pisemnej. Zmiany w umowie, zmiany we wniosku o powierzenie grantu wymagają złożenia pisemnego Wniosku o wydanie opinii ws. zmian w umowie/zmian we wniosku o powierzenie grantu, zgodnie z załącznikiem do niniejszej Procedury. Wniosek składany jest do Biura LGD za pośrednictwem kuriera lub poczty (oryginał wniosku) lub za pośrednictwem poczty elektronicznej (skan wniosku). Termin na wydanie opinii przez LGD wynosi 30 dni kalendarzowych licząc od dnia następującego po dniu wpływu wniosku (pisma) o wydanie opinii do LGD. Biuro LGD niezwłocznie zawiadamia Przewodniczącego Rady o wpływie takiego wniosku. Przewodniczący Rady (lub inny członek Rady w przypadku zaistnienia okoliczności, iż Przewodniczący Rady nie może poprowadzić sprawy) wyznacza członka Rady, który nie był wykluczony z oceny, do analizy proponowanych zmian, w tym spełnienie warunków Regulaminu naboru, spełnienie Kryteriów oceny i wyboru Grantobiorców. Wyznaczony członek Rady przygotowuje projekt opinii, którą poddaje pod analizę Przewodniczącemu Rady LGD (lub innemu członkowi Rady w 	Wniosek o wydanie opinii ws. zmian w umowie/ zmian we wniosku o powierzenie grantu

- przypadku zaistnienia okoliczności, iż Przewodniczący Rady nie może poprowadzić sprawy).
- 10. Zaproponowana zmiana nie może powodować, że wniosek w zmienionym kształcie nie byłby wybrany do dofinansowania.
- 11. Przewodniczący Rady LGD (lub inny członek Rady LGD w przypadku zaistnienia okoliczności, iż Przewodniczący Rady nie może poprowadzić sprawy) wydaje opinię jednoosobowo w sytuacji, gdy proponowana przez grantobiorcę zmiana umowy nie miałaby wpływu na decyzję Rady LGD ws. oceny i wyboru grantobiorcy.
- 12. Przewodniczący Rady LGD (lub inny członek Rady LGD w przypadku zaistnienia okoliczności, iż Przewodniczący Rady nie może poprowadzić sprawy) wydaje opinię jednoosobowo w sytuacji, gdy proponowana przez Grantobiorcę zmiana umowy nie miałaby wpływu na decyzję Rady LGD ws. oceny i wyboru Grantobiorcy.
- 13. Opinia zostaje przekazana (skan za pośrednictwem e-maila) Grantobiorcy i na tej podstawie może realizować zmienione zadania (zgodnie z wyrażoną opinią). Opinia może dotyczyć zgody częściowej, o czym Grantobiorca jest szczegółowo poinformowany w wydanej opinii (opinia wskazuje konkretne zakresy/zapisy, na które LGD wyraża zgodę).
- 14. Pisemna zgoda musi zawierać między innymi informację nt. kwoty ryczałtowej i określonych dla niej wskaźników (o ile dokonane zmiany mogą mieć na to wpływ), jak i nowo oszacowaną kwotę grantu i wielkość wkładu własnego (o ile zmiany mają na to wpływ).
- 15. W innej sytuacji Przewodniczący Rady LGD (lub inny członek Rady LGD w przypadku zaistnienia okoliczności, iż Przewodniczący Rady nie może poprowadzić sprawy) zwołuje posiedzenie Rady LGD i zostaje podjęta stosowna uchwała Rady LGD w sprawie wydania opinii (dopuszcza się również tryb obiegowy podjęcia uchwał zgodnie z procedurą określoną w Regulaminie Rady. Projekt może zostać skierowany do ponownej oceny.
- W przypadku konieczności dokonania zmian we wniosku o powierzenie grantu lub innych załącznikach, jak również konieczności zawarcia aneksu

- do umowy o powierzenie grantu, Biuro LGD wzywa na piśmie Grantobiorcę do złożenia zaktualizowanych dokumentów.
- 17. Skan podpisanego pisma przekazywany jest tylko i wyłącznie na adres email podany we wniosku.
- 18. Termin na złożenie zaktualizowanych dokumentów przez Grantobiorcę jest nie dłuższy niż 7 dni kalendarzowych, licząc od dnia następującego po dniu wysłania na adres e-mail pisma ws wprowadzenia zmian, na które LGD wyraziła zgodę, pod rygorem pozostawienia wniosku o zmianę umowy bez rozpatrzenia. W uzasadnionych przypadkach, na pisemną prośbę Grantobiorcy, istnieje możliwość wydłużenia terminu na złożenie zaktualizowanych dokumentów przez Grantobiorcę (jednak nie dłużej niż 14 dni kalendarzowych).
- 19. W przypadku konieczności skorygowania/poprawienia wniosku w generatorze wniosków, wniosek zostanie odblokowany w systemie przez LGD i ponownie udostępniony Grantobiorcy do edycji.
- 20. Zmiana ta może zostać dokonana tylko i wyłącznie w zakresie wskazanym w opinii i nie może prowadzić do istotnej modyfikacji wniosku o powierzenie grantu oraz zwiększenia wnioskowanej kwoty grantu.
- 21. Niezwłocznie po wydaniu opinii (w przypadku zgody na dokonanie zmian) oraz po złożeniu zaktualizowanych dokumentów (w generatorze oraz w wersji papierowej) następuje zaproszenie do podpisania aneksu do zawartej umowy o powierzenie grantu.

Grantobiorca realizuje grant w oparciu o aktualny wniosek o powierzenie grantu (pisemna zgoda LGD na zmiany w umowie czy wniosku traktowana jest jako "aktualny wniosek" czy "aktualna umowa"). Szczegółowe zasady zmiany umowy reguluje umowa o powierzenie grantu.

2.4	Przeznaczenie grantu	Grantobiorca	 Grant może być przeznaczony tylko i wyłącznie na zadania merytoryczne opisane we wniosku o powierzenie grantu oraz na koszty administracyjne, na który została zawarta umowa o powierzenie grantu. Grant musi być wykorzystany przez Grantobiorcę zgodnie z celem projektu grantowego oraz zasadami określonymi w Regulaminie naboru wniosków. Grant musi być przeznaczony na realizację zadań, których efektem będzie osiągnięcie udokumentowanych wskaźników produktu i rezultatu oraz wskaźników do rozliczenia kwot ryczałtowych. W sytuacji gdy Grantobiorca: wykorzystał grant niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystał grant z naruszeniem obowiązujących procedur, pobrał całość lub część grantu w sposób nienależny, lub w nadmiernej wysokości, zobowiązuje się do zwrotu tych środków wraz z odsetkami, w wysokości jak dla zaległości podatkowych, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania i na rachunek bankowy wskazany przez LGD, zgodnie z regulacjami określonymi w umowie. 	
3. Zas	wypłaty i roz Wypłata grantów	Zarząd LGD / Biuro LGD / Grantobiorca	1. Grant wypłacany będzie w formie zaliczki przelewem przez Zarząd LGD na podstawie zlecenia płatności podpisanego przez upoważnionego członka Zarządu na rachunek bankowy, którego właścicielem jest Grantobiorca wskazany w umowie o powierzenie grantu, w wysokości określonej we wniosku o rozliczenie grantu, jednak nie większej niż określonej w Harmonogramie płatności stanowiącym zał. 9 do umowy o powierzenie grantu. 2. Zaliczka jest udzielana Grantobiorcy w wysokości nie większej i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu objętego grantem.	Wzór wniosku o płatność zaliczki Wzór wniosku o rozliczenie grantu Wzór pisma zatwierdzającego wniosek o rozliczenie grantu

3. Maksymalna kwota udzielonych zaliczek może wynosić do 95 % wartości grantu, wypłacanych w transzach. Wzór zlecenia 4. Pierwsza transza zaliczki wynosi maksymalnie do 85 % wartości grantu i jest płatności na rzecz wypłacana po: Grantobiorcy a. ustanowieniu przez Grantobiorcę wymaganego zabezpieczenia (zgodnie z warunkami umowy). Wymóg zabezpieczenia nie dotyczy grantobiorców bedacych jednostkami sektora finansów publicznych lub fundacjami, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa. b. złożeniu przez Grantobiorcę wniosku o płatność zaliczki. c. zatwierdzeniu przez LGD wniosku o płatność zaliczki. 5. Wniosek o płatność zaliczki jest składany przez Grantobiorcę wyłącznie w wersji papierowej, w terminie wskazanym w harmonogramie płatności. 6. Kolejne transze zaliczki będą przekazywane w wysokości określonej w zatwierdzonym harmonogramie płatności, po przeprowadzeniu i pozytywnym zakończeniu weryfikacji wniosku o rozliczenie grantu, w którym Grantobiorca potwierdza realizację zadań objętych wnioskiem o powierzenie grantu i zasadność wypłaty kolejnej transzy. 7. Transze zaliczki nie mogą być przeznaczone na cele inne niż związane z realizacją projektu objętego grantem, w szczególności na tymczasowe

finansowanie podstawowej działalności niezwiązanej z grantem.

środków finansowych na rachunku bankowym LGD.

wniosków o rozliczenie grantów.

8. Zaliczka wypłacana jest na podstawie przedkładanych przez Grantobiorce

9. Płatność końcowa w formie refundacji będzie wypłacana Grantobiorcy po zakończeniu realizacji projektu objętego grantem i zatwierdzeniu wniosku o rozliczenie grantu przez LGD. Płatność końcowa jest przekazywana na wskazany przez Grantobiorcę w umowie o powierzenie grantu rachunek bankowy, w terminie nie dłuższym niż 14 dni roboczych, licząc od dnia zatwierdzenia wniosku o rozliczenie grantu, pod warunkiem dostępności

10. Grantobiorca zobowiązany jest niezwłocznie poinformować LGD o zmianie rachunku bankowego wskazanego w umowie. Zmiana rachunku wymaga

			zawarcia aneksu do umowy o powierzenie grantu. W przypadku braku zgłoszenia zmiany, Grantobiorca ponosi koszty związane z przekazaniem środków na nieaktualny rachunek.	
3.2	Aktualizacja harmonogramu płatności	Zarząd LGD / Biuro LGD / Grantobiorca	1.Grantobiorca sporządza i przekazuje do LGD propozycję harmonogramu płatności. Pracownik Biura LGD weryfikuje propozycję harmonogramu płatności. W przypadku braku uwag, przekazuje go do akceptacji Zarządu LGD. Zaakceptowany harmonogram stanowi załącznik nr 9 do umowy o powierzenie grantu. 2. W przypadku, gdy harmonogram płatności będzie wymagał korekty, Pracownik Biura LGD przekazuje, za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany w oświadczeniu Grantobiorcy, informację o konieczności jego aktualizacji/korekty i wyznacza termin wykonania czynności (od 3 do 5 dni roboczych w zależności od ilości wymaganych poprawek). 3.Po ponownym przesłaniu harmonogramu Pracownik Biura LGD przechodzi do czynności wskazanej w pkt. 1 lub 2. 4.Grantobiorca jest zobowiązany do składania zaktualizowanego harmonogramu płatności, w przypadku jego zmiany w stosunku do obowiązującego, wraz z wnioskiem o rozliczenie grantu. Gdy po weryfikacji wniosku o rozliczenie grantu złożony harmonogram płatności będzie wymagał korekty, Grantobiorca jest zobowiązany do jej dokonania w terminie wskazanym przez LGD. Harmonogram płatności jest integralną częścią umowy, a jego aktualizacje przekazywane są LGD i nie wymagają zawarcia aneksu. Aktualizacja harmonogramu płatności wymaga akceptacji LGD. Akceptacji dokonuje pracownik Biura LGD za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany w oświadczeniu Grantobiorcy.	Wzór harmonogramu płatności

3.3	Rozliczanie	Zarząd LGD /	1. Wniosek o rozliczenie grantu, w ramach którego Grantobiorca:	Wzór wniosku o
	grantu –	Biuro LGD /	a. wnioskuje o przekazanie grantu w formie kolejnej transzy zaliczki lub	rozliczenie grantu
	weryfikacja	Grantobiorca	refundacji,	
	wniosku o		b. przekazuje informacje o postępie realizacji zadań określonych we wniosku o	
	rozliczenie		powierzenie grantu wraz z kopiami dokumentów potwierdzających realizację	
	grantu		wskaźników,	
			c. przekazuje informacje o realizacji wskaźników określonych we wniosku i	
			umowie o powierzenie grantu wraz z dokumentami określonymi we wniosku i umowie o powierzenie grantu,	
			jest składany przez Grantobiorcę w wersji papierowej.	
			2. Grantobiorca składa wnioski o rozliczenie grantu za okresy rozliczeniowe,	
			zgodnie z aktualnym harmonogramem płatności w terminie do 10 dni	
			roboczych od zakończenia okresu rozliczeniowego, a wniosek o rozliczenie	
			grantu dotyczący płatności końcowej w terminie do 30 dni kalendarzowych od zakończenia okresu realizacji.	
			3. Zgodnie z umową o powierzenie grantu Grantobiorca zobowiązuje się do:	
			a. przedkładania wraz z wnioskiem o rozliczenie grantu informacji o wszystkich	
			uczestnikach na warunkach określonych w Regulaminie i zgodnie z zakresem	
			określonym w Załączniku nr 7 do Umowy wraz z kopiami dokumentów	
			potwierdzających ich kwalifikowalność;	
			b. wykazywania i opisania w części wniosku o rozliczanie grantu dotyczącej	
			postępu rzeczowego z realizacji grantu, które z działań równościowych	
			zaplanowanych we wniosku o powierzenie grantu zostały zrealizowane oraz w	
			jaki sposób realizacja wniosku wpłynęła na sytuację osób z	
			niepełnosprawnościami, a także na równość kobiet i mężczyzn lub innych grup	
			wskazanych we wniosku o powierzenie grantu, a także do wskazania (o ile	
			będą występować) problemów lub trudności w realizacji zasady równości	
			kobiet i mężczyzn w projekcie objętym grantem. Obowiązek opisania tych	
			działań powstaje tylko wówczas, gdy opisywany we wniosku o rozliczenie	
			grantu postęp rzeczowy i rozliczane w nim wydatki dotyczą działań, przy	
			realizacji których powinny być stosowane ww. zasady.	

- 4. Pracownik Biura LGD lub w przypadku wystąpienia konfliktu interesów członek Zarządu, weryfikuje złożony wniosek o rozliczanie grantu w zakresie jego zgodności z zapisami zatwierdzonego wniosku o udzielenie grantu, zapisami umowy i harmonogramem płatności. W przypadku braku uwag przekazuje go do zatwierdzenia Zarządu LGD (z wyłączeniem członka Zarządu dokonującego weryfikacji) przesyła informacje o jego zatwierdzeniu Grantobiorcy za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany w oświadczeniu Grantobiorcy.
- 5. W przypadku, gdy wniosek będzie wymagał korekty, Pracownik Biura LGD lub w przypadku wystąpienia konfliktu interesów członek Zarządu, przekazuje za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany w oświadczeniu Grantobiorcy, informację o konieczności jego aktualizacji w terminie nie krótszym niż 7 dni kalendarzowych.

Uzupełniania/ korekty mogą dotyczyć m.in.:

- błędów rachunkowych, w tym niezgodności z harmonogramem,
- błędów/braków formalnych i merytorycznych wniosku o rozliczenie grantu (np. niekompletnych informacji o postępie realizacji zadań, sposobie realizacji działań równościowych, w tym sposobów zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami),
- błędów/braków informacji o zrealizowanych wskaźnikach wskazanych we wniosku o udzielenie grantu oraz kopii dokumentów potwierdzających ich realizację,
- błędów/braków informacji o zrealizowanych wskaźnikach do kwot ryczałtowych wskazanych w umowie oraz kopii dokumentów potwierdzających ich realizację
- błędów/braków informacji o uczestnikach projektów oraz kopii dokumentów potwierdzających ich kwalifikowalność.

Podczas weryfikacji wniosku o rozliczenie grantu sprawdzeniu podlegać będzie także usunięcie przez Grantobiorcę nieprawidłowości, o których mowa w § 12 ust. 9 Umowy. Grantobiorca zobowiązuje się do składania na wezwanie LGD

wskazanych przez niego dokumentów, a także wyjaśnień/uzupełnień niezbędnych do weryfikacji wniosku o rozliczenie grantu.

Po ponownym przesłaniu wniosku Pracownik Biura LGD przechodzi do czynności wskazanej w pkt. 4 lub 5.

6. Pracownik LGD lub w przypadku wystąpienia konfliktu interesów członek Zarządu, może również samodzielnie dokonać uzupełnienia lub poprawienia wniosku o rozliczenie grantu z zastrzeżeniem, że nie może poprawiać lub uzupełniać informacji o postępach rzeczowych oraz informacji finansowych zawartych we wniosku o rozliczenie grantu i załącznikach do niego, o ile nie dotyczy to oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych.

Po dokonaniu samodzielnej korekty pracownik przekazuje wniosek do zatwierdzenia prezesowi lub wiceprezesowi LGD i przesyła informacje o jego zatwierdzeniu Grantobiorcy wraz z informacją o dokonanych zmianach w formie elektronicznej.

- 7. Pracownicy Biura LGD lub w przypadku wystąpienia konfliktu interesów Członkowie Zarządu weryfikują wnioski o rozliczenie grantu w terminie do 20 dni roboczych od dnia jej otrzymania, a kolejne wersje w terminie do 15 dni roboczych od dnia ich otrzymania. Do ww. terminów nie wlicza się czasu oczekiwania przez LGD na dokumenty i informacje, o których mowa poniżej w pkt. 5.
- 8.W sytuacji niezłożenia wniosku o rozliczenie grantu w terminie wskazanym w aktualnym harmonogramie płatności, pracownik Biura LGD na polecenie upoważnionego członka Zarządu LGD, wysyła do grantobiorcy, w formie elektronicznej, jednokrotne wezwanie do złożenia wymaganego umową dokumentu w terminie 5 dni roboczych. Niespełnienie wymogu może być podstawą do rozwiązania umowy o powierzenie grantu.
- 9. Ocena kwalifikowalności realizacji zadań objętych kwotą ryczałtową jest dokonywana w trakcie realizacji projektu objętego grantem, w trakcie kontroli grantu na miejscu, kontroli trwałości po zakończeniu realizacji lub innych czynności kontrolnych prowadzonych przez podmioty do tego upoważnione, o których mowa w § 12 Umowy.

			10. Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się obowiązującą w dniu poniesienia wydatku wersję Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. Gdy ogłoszona w trakcie realizacji projektu objętego grantem (po podpisaniu Umowy) wersja ww. wytycznych wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla Grantobiorcy, będą one miały zastosowanie w odniesieniu do wydatków w ramach Funduszu poniesionych przed dniem stosowania ww. wersji wytycznych, z zastrzeżeniem uregulowań zawartych w kryteriach wyboru grantobiorców oraz ogłoszeniu o naborze wniosków. 11. W przypadku rażących lub notorycznych naruszeń "Standardów dostępności", stanowiących załącznik nr 2 do wytycznych równościowych lub uchylania się Grantobiorcy od realizacji działań naprawczych, LGD może uznać część wydatków za niekwalifikowalne. 12. W przypadku, gdy Grantobiorca przedkłada wielokrotnie wniosek o rozliczenie grantu niskiej jakości (np. niekompletny, z tymi samymi błędami) lub niekompletne dokumenty) LGD może dokonać korekty o 3% wartości kosztów administracyjnych wykazanych w aktualnym wniosku o powierzenie grantu. Korekta stosowana jest wyłącznie, gdy trzecia złożona przez Grantobiorcę wersja wniosku o rozliczenie grantu nadal nie może zostać zaakceptowana przez LGD. Wniosek o nałożenie korekty składa do Zarządu LGD pracownik
			biura lub członek Zarządu dokonujący weryfikacji wniosków o rozliczenie
			grantu.
3.4	Rozliczanie	Zarząd LGD /	Grantobiorca jest zobowiązany rozliczyć przekazane transze zaliczek
	grantu –	Biuro LGD /	najpóźniej we wniosku o rozliczenie grantu dotyczącym płatności końcowej.
	płatność	Grantobiorca	2. Grantobiorca rozlicza koszty w ramach projektu objętego grantem w oparciu
	końcowa i		o kwoty ryczałtowe, określone w umowie o powierzenie grantu za realizację
	zasada		poszczególnych zadań we wniosku o powierzenie grantu.
	proporcjonalno		3. Rozliczenie kwot ryczałtowych jest dokonywane w oparciu o:
	ści		a) faktyczny postęp realizacji projektu objętego grantem;
			b) osiągnięte wskaźniki produktu lub rezultatu określone we wniosku o
			powierzenie grantu oraz w Załączniku nr 11 do Umowy "Formularz uzgodnień wskaźników i ich źródeł pomiaru".

- 4. W przypadku zrealizowania założeń merytorycznych projektu mierzonych wskaźnikami produktu lub rezultatu, Zarząd LGD zatwierdza rozliczenie płatności końcowej (kwot ryczałtowych) i wypłaca płatność końcową w formie refundacji zgodnie z ustaloną kwotą wsparcia.
- 5. W przypadku nieosiągnięcia w ramach danej kwoty wskaźniki owej wskaźników przypisanych do danego zadania LGD uznaje, że Grantobiorca nie wykonał zadania prawidłowo oraz nie rozliczył przyznanej kwoty ryczałtowej. W tym przypadku Zarząd LGD może:
- uznać całość kwoty ryczałtowej przypisanej do zadania za niekwalifikowalną,
- w szczególnie uzasadnionej sytuacji ma wniosek Grantobiorcy, uznać część kwoty przypisanej do zadania za niekwalifikowalną. Wniosek Grantobiorcy powinien uzasadniać przyczyny nieosiągnięcia w pełni założonych wskaźników oraz wykazać starania Grantobiorcy zmierzające do osiągnięcia tych założeń lub wykazać wystąpienie siły wyższej.
- 6. W sytuacji zrealizowania zadania objętego daną kwotą ryczałtową niezgodnie z zakresem lub standardem określonym we wniosku o powierzenie grantu (w tym kryteriami wyboru Grantobiorcy), przy jednoczesnym osiągnięciu wskaźników rozliczających kwoty ryczałtowe, Zarząd LGD może uznać całość lub część wydatków objętych kwotą ryczałtową za niekwalifikowalne.
- 7. W przypadku uznania przez Zarząd LGD części wydatków za niekwalifikowalne wniosek o rozliczenie grantu dotyczącym płatności końcowej jest rozliczany zgodnie z "reguła proporcjonalności". Decyzję o zastosowaniu proporcjonalnego rozliczenia grantu podejmuje Zarząd LGD na pisemny wniosek pracownika weryfikującego wniosek o rozliczenie grantu. Uwaga: Podstawą wyliczenia wysokości kwoty wydatków niekwalifikowalnych są każdorazowo zapisy szczegółowego budżetu projektu objętego grantem. Nie ma znaczenia, jakie koszty zostały rzeczywiście poniesione. Wydatki niekwalifikowalne z tytułu reguły proporcjonalności obejmują wydatki związane z zadaniem merytorycznym którego założenia nie zostały osiągnięte oraz proporcjonalnie koszty administracyjne.

8. Pracownik Biura LGD (lub w przypadku konfliktu Członek Zarządu) dokonuje weryfikacji wniosku o rozliczenie grantu, w tym z zastosowaniem reguły proporcjonalności (jeśli dotyczy) w terminie 14 dni kalendarzowych. W przypadku konieczności dalszych wyjaśnień lub korekt Biuro LGD wzywa Grantobiorcę za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany w oświadczeniu Grantobiorcy do złożenia wyjaśnień lub korekt w terminie do 14 dni kalendarzowych liczac od dnia wysłania wezwania. 9. Po weryfikacji wniosku o rozliczenie grantu pracownik Biura LGD lub w przypadku wystąpienia konfliktu interesów członek Zarządu LGD zwraca się do Zarządu o zatwierdzenie rozliczenia grantu i płatności końcowej. Zarząd LGD zatwierdza wniosek i podejmuje w formie uchwały decyzję o: a. uznaniu wszystkich wydatków za kwalifikowalne i zatwierdzenie płatności końcowej lub b. decyzję o uznaniu całości lub części przyznanej kwoty ryczałtowej za niekwalifikowalną i żądaniu jej zwrotu. O swojej decyzji wraz z uzasadnieniem Zarząd informuje Grantobiorcę na piśmie za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany w oświadczeniu Grantobiorcy. 10. W sytuacji podjęcia przez Zarząd LGD decyzji o uznaniu części przyznanej kwoty ryczałtowej za niekwalifikowalną, Grantobiorca zwraca tę część grantu, która dotyczy niekwalifikowalnych wydatków w ramach kwoty ryczałtowej, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia zatwierdzenia przez LGD wniosku o rozliczenie grantu dotyczącego płatności końcowej. W przypadku niedokonania zwrotu w ww. terminie, stosuje się odpowiednio postanowienia § 17 Umowy. 4. Zasady dotyczące odzyskiwania grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z celami projektu objetego grantem

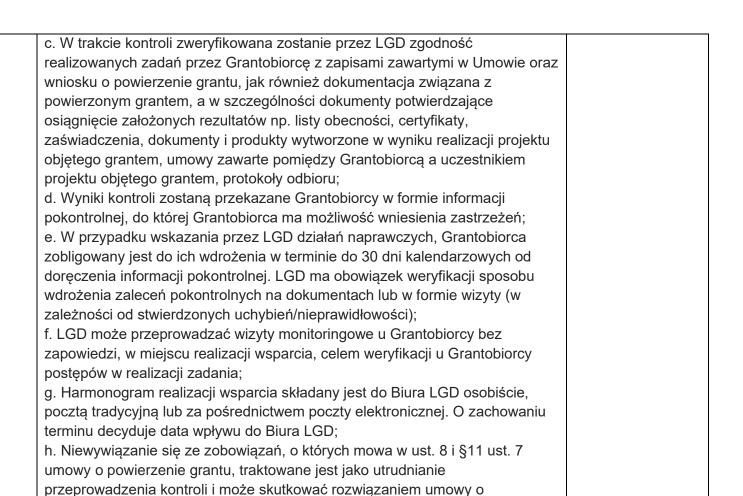
4.1	Odzyskiwanie	Zarząd LGD /	Jeżeli w wyniku czynności związanych z weryfikacją wniosków o rozliczenie	
	grantów	Biuro LGD	grantu lub czynności kontrolnych zostanie stwierdzone, że Grantobiorca	
			wykorzystał grant niezgodnie z celem projektu grantowego, w tym w	
			szczególności:	
			a. wykorzystał grant niezgodnie z przeznaczeniem,	
			b. wykorzystał grant z naruszeniem obowiązujących procedur,	
			c. pobrał całość lub część grantu w sposób nienależny, lub w nadmiernej	
			wysokości,	
			pracownik biura LGD lub członek Zarządu wykonujący te czynności	
			przygotowuje projekt wezwania Grantobiorcy do zwrotu środków grantu wraz z	
			odsetkami zgodnie z postanowieniami umowy o powierzenie grantu. Pismo po	
			akceptacji Zarządu jest wysyłane do Grantobiorcy drogą za pośrednictwem	
			poczty elektronicznej (skan pisma) na adres wskazany w oświadczeniu	
			Grantobiorcy.	
			Zgodnie z umową o powierzenie grantu Grantobiorca zobowiązuje się do	
			zwrotu tych środków wraz z odsetkami, w wysokości jak dla zaległości	
			podatkowych, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania	
			za pośrednictwem poczty elektronicznej i na rachunek bankowy wskazany	
			przez LGD.	
			2. Odsetki, w wysokości jak dla zaległości podatkowych, od środków	
			dofinansowania są naliczane od dnia przekazania grantu na rachunek	
			bankowy wskazany przez Grantobiorcę, do dnia zwrotu środków.	
			3. Przypadki naruszenia umowy oraz ich konsekwencje zawiera Umowa o	
			powierzenie grantu oraz Taryfikator korekt kosztów administracyjnych w	
			ramach umów o powierzenie grantów określony każdorazowo w Regulaminie	
			naboru wniosków.	
			4. Za naruszenie warunków umowy uznawane będzie przede wszystkim	
			realizowanie projektu objętego grantem niezgodnie z treścią wniosku o	
			powierzenie grantu bez uzyskania zgody LGD na wprowadzone zmiany.	
			5. W przypadku, kiedy na LGD zostanie nałożona przez IZ korekta finansowa,	
			wynikająca z nienależytego zrealizowania zapisów umowy na dofinansowanie	

		Projektu Grantowego LGD, LGD ma prawo nałożyć kary umowne na	
		Grantobiorcę, który przyczynił się do naliczenia tych korekt.	
		6. Kary umowne zostaną nałożone w postaci korekty finansowej. Wartość,	
		sposób oraz termin zwrotu lub potrącenia przekazanych środków określają	
		zapisy Umowy o powierzenie grantu.	
		7. W przypadku naruszenia zapisów Umowy o powierzenie grantu LGD może	
		nałożyć na Grantobiorcę obowiązek zwrotu całości przekazanych środków	
		finansowych.	
		8. LGD będzie postępować zgodnie z Wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki	
		Regionalnej na lata 2021-2027, które dotyczą sposobu korygowania	
		nieprawidłowości. Wytyczne przedstawiają sposób postępowania w zakresie	
		korygowania wydatków, w tym w szczególności ustalania wartości korekt	
		finansowych lub pomniejszeń wydatków kwalifikowalnych, a także	
		odzyskiwania środków nieprawidłowo wydatkowanych w procesie realizacji	
		projektów i wdrażania programów finansowanych ze środków funduszy UE.	
		Wytyczne określają sposób postępowania zarówno w przypadku korekt	
		finansowych, których ciężar finansowy ponoszą beneficjenci, jak i instytucje	
		uczestniczące w systemie wdrażania funduszy UE. Zasadniczą część	
		wytycznych stanowi opis sposobu postępowania instytucji w sytuacji	
		stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej.	
5.	. Zasady dotyczące monito	prowania i kontroli grantów	
5.1	Zasady	Grantobiorca jest zobowiązany do systematycznego pomiaru wartości	
	monitorowania	wskaźników osiągniętych dzięki realizacji projektu objętego grantem, zgodnie z	
	realizacji umów	wnioskiem o powierzenie grantu, w okresie realizacji i trwałości rezultatów i/lub	
	o powierzenie	trwałości projektu objętego grantem, o których mowa w § 16 Umowy.	
	grantu	2. Grantobiorca jest zobowiązany do systematycznego monitorowania	
		przebiegu realizacji projektu objętego grantem.	
		3. Grantobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego, w terminie nie dłuższym	
		niż 14 dni kalendarzowych od dnia uzyskania informacji o wystąpieniu	
		nieprawidłowości lub podjęcia decyzji o zaprzestaniu realizacji projektu	

- objętego grantem, informowania LGD o zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania realizacji projektu objętego grantem, w tym o zagrożeniu niewykonania wskaźników.
- 4. Grantobiorca jest zobowiązany do przekazywania LGD wszelkich dokumentów i informacji związanych z realizacją projektu objętego grantem, w terminie wskazanym przez LGD.
- 5. Grantobiorca zobowiązuje się współpracować z podmiotami zewnętrznymi, które na zlecenie LGD lub innych uprawnionych podmiotów przeprowadzają badanie ewaluacyjne. Grantobiorca zobowiązuje się udzielać podmiotom przeprowadzającym badanie ewaluacyjne wszelkich informacji oraz udostępniać wszelkie dokumenty, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia badania, w tym do udziału w wywiadach, ankietach oraz badaniach ewaluacyjnych przeprowadzanych innymi metodami.
- 6. Grantobiorca zobowiązuje się do pozyskiwania od uczestników projektu objętego grantem ich danych oraz informacji dotyczących ich sytuacji po zakończeniu udziału w projekcie objętym grantem (do 4 tygodni od zakończenia udziału), zgodnie z zakresem danych określonych w wytycznych dot. monitorowania (tzw. wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego).
- 7. Grantobiorca zobowiązuje się sporządzić szczegółowy harmonogram realizacji wsparcia w projekcie objętym grantem na wzorze stanowiącym załącznik nr 10 do Umowy i przekazać go do LGD, co najmniej na 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem udzielania wsparcia. Harmonogram ten powinien obejmować przynajmniej kolejne 30 dni kalendarzowych i zawierać co najmniej informację o rodzaju wsparcia oraz dokładną datę, godzinę, adres i formę realizacji wsparcia (stacjonarnie/ zdalnie). W przypadku zmian informacje zawarte w harmonogramie powinny być na bieżąco aktualizowane w ww. trybie. Niedopełnienie obowiązku wskazanego w tym ustępie może skutkować obniżeniem kosztów administracyjnych, zgodnie z § 5 Umowy ust. 6-8.

5.2	Zasady kontroli realizacji umów o powierzenie grantu	Biuro LGD / Zarząd LGD	1. W zakresie prawidłowości realizacji projektu objętego grantem, Grantobiorca jest zobowiązany poddać się kontroli przeprowadzanej przez LGD na zasadach określonych w umowie o powierzenie grantu lub inne podmioty lub instytucje do tego uprawnione (w tym IZ FEdKP) lub na zlecenie tych podmiotów lub instytucji na podstawie odrębnych przepisów. 2. LGD może przeprowadzić kontrolę w każdym czasie od dnia podpisania niniejszej umowy, nie później niż w terminie, o którym mowa w § 14 i §16 ust. 2 Umowy. 3. LGD może przeprowadzić kontrolę w siedzibie Grantobiorcy i w miejscu realizacji projektu objętego grantem, przy czym niektóre czynności kontrolne mogą być prowadzone w siedzibie podmiotu kontrolującego na podstawie danych i dokumentów przekazywanych przez Grantobiorcę. W uzasadnionych przypadkach, m. in. gdy wsparcie w ramach projektu objętego grantem jest udzielane w formule zdalnej, możliwe jest prowadzenie czynności kontrolnych zdalnie, za pośrednictwem kanałów komunikacji elektronicznej. 4. Grantobiorca zobowiązuje się udostępnić -LGD dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu objętego grantem, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków, zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu objętego grantem lub pomieszczeń kontrolowanego projektu objętego grantem, dostęp do związanych z projektem objętych grantem systemów teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach projektu objętego grantem, umożliwić sporządzenie, a na żądanie osoby kontrolującej sporządzić kopie, odpisy lub wyciągi z dokumentów oraz zestawienia lub obliczenia sporządzone na podstawie dokumentów związanych z realizacją projektu objętego grantem. 5. Jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji projektu objętego grantem, Grantobiorca jest zobowiązany udostępnić LGD również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z realizacją projektu objętego grantem.	Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli projektu objętego grantem – kontrola planowa Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli projektu objętego grantem – wizyta monitoringowa Wzór listy sprawdzająca z kontroli projektu objętego grantem – kontrola planowa Wzór listy sprawdzająca z kontroli projektu objętego grantem – wizyta monitoringowa Wzór rejestru kontroli
-----	--	---------------------------	--	--

- 6. LGD w celu potwierdzenia prawidłowości i kwalifikowalności poniesionych wydatków, w związku z podejrzeniem wystąpienia nadużycia finansowego lub złożenia przez Grantobiorcę niewystarczających wyjaśnień, może zwrócić się o złożenie wyjaśnień do innych niż Grantobiorca podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację projektu objętego grantem, w tym jego uczestników, wykonawców lub podwykonawców. Te podmioty lub te osoby są zobowiązane udzielić wyjaśnień lub udostępnić LGD dokumenty dotyczące realizacji projektu objętego grantem.
- 7. W wyniku kontroli LGD może sformułować zalecenia pokontrolne, a Grantobiorca jest zobowiązany do podjęcia stosownych działań naprawczych w terminie określonym w tych zaleceniach.
- 8. Ustalenia LGD mogą prowadzić do korekty wydatków kwalifikowalnych rozliczonych w ramach projektu objętego grantem.
- 9. Grantobiorca jest zobowiązany do informowania LGD o wynikach kontroli i audytów przeprowadzonych w ramach projektu objętego grantem przez podmioty inne niż LGD, w terminie 7 dni roboczych od ich otrzymania. Grantobiorca jest również zobowiązany do informowania LGD o sporządzonych wyjaśnieniach oraz do przekazywania informacji na temat wykonania zaleceń pokontrolnych.
- 10. Kontrola projektu objętego grantem przeprowadzania przez LGD jest prowadzona zgodnie z następującymi zasadami:
- a. LGD zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia kontroli u Grantobiorcy w każdym czasie od dnia podpisania umowy o powierzenie grantu, nie później niż do końca okresu trwałości projektu objętego grantem. Grantobiorca zostanie poinformowany o celu kontroli, jej terminie, miejscu i zakresie w przypadku kontroli planowej i trwałości;
- b. LGD zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia kontroli bez zapowiedzi w przypadku wizyty monitoringowej oraz po zaistnieniu okoliczności lub powzięciu informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości w realizacji Umowy o powierzenie grantu przez Grantobiorcę;

powierzenie grantu zgodnie z § 18 Umowy.

Szczegółowe Procedury monitorowania i kontroli powierzonych grantów EFS+

1.1 Plan Kontroli Powierzonych Grantów

1.1 SPORZĄDZANIE I AKTUALIZACJA PLANU KONTROLI POWIERZONYCH GRANTÓW.

Cel: Zapewnienie efektywnego działania w procesie kontroli powierzonych grantów.

Etap	Wykonywane działanie	Podmiot wykonujący działanie	Dokument powstały w wyniku realizacji procesu
1.	Sporządzenie/aktualizacja, na podstawie danych zawartych w wybranych do dofinansowania wnioskach o powierzenie grantu (tzw. lista rankingowa), Planu Kontroli Powierzonych Grantów, na cały okres realizacji Projektu w oparciu o metodologię zawierającą analizę ryzyka.	Biuro LGD / Zarząd LGD	Metodologia doboru grantów do kontroli zawierająca analizę ryzyka Plan Kontroli Powierzonych Grantów.
2.	Zatwierdzenie Planu Kontroli Powierzonych Grantów.	Zarząd LGD	Plan Kontroli Powierzonych Grantów podpisany przez przedstawiciela Zarządu.
3.	Nadzór nad realizacją Planu Kontroli Powierzonych Grantów - działanie o charakterze ciągłym.	Zarząd LGD	-

	Realizacja Planu Kontroli Powierzonych Grantów	Dium I CD / Zamad	T
4.	Trealizacja i lanu Nontroli i owierzonych Grantow	Biuro LGD / Zarząd	-
	- działanie o charakterze ciągłym.	LGD	
	Archivizacja dokumentów		
5.	Archiwizacja dokumentów	Biuro LGD	-
Terminy:			
- Opracowanie Planu Kontroli Powierzonych Grantów / aktualizacja w terminie do 30 dni od daty zawarcia umowy z grantobiorcą (możliwy			
krótszy termin dostosowany do czasu trwania grantów, aby uniknąć sytuacji, że nie każdy grant zostanie poddany analizie).			
- Plan Kontroli Powierzonych Grantów podlega przeglądowi co 30 dni.			
Powstałe dokumenty:			
1) Metodologia doboru grantów do kontroli zawierająca analizę ryzyka.			

Załączniki:

1.1.1 Plan Kontroli Powierzonych Grantów.

2) Plan Kontroli Powierzonych Grantów.

1.2. Plan kontroli trwałości grantów

1.2 SPORZĄDZENIE I AKTUALIZACJA PLANU KONTROLI TRWAŁOŚCI POWIERZONYCH GRANTÓW.

Cel: Zapewnienie efektywnego działania w procesie kontroli trwałości powierzonych grantów.

Etap	Wykonywane działanie	Podmiot wykonujący działanie	Dokument powstały w wyniku realizacji procesu
1.	Sporządzenie/aktualizacja, dla przyjętych do realizacji grantów, listy Grantów, w których obowiązuje trwałość (rezultatu i/lub trwałość w rozumieniu art. 65 rozporządzenia ogólnego).	Biuro LGD	Metodologia doboru grantów do kontroli, w których obowiązuje trwałość, zawierająca analizę ryzyka. Lista grantów, w których obowiązuje trwałość.
2.	Zatwierdzenie listy grantów, w których obowiązuje trwałość.	Zarząd LGD	Lista grantów, w których obowiązuje trwałość, podpisana przez przedstawiciela Zarządu LGD
3.	Na podstawie ww. listy przekazanie (pismo lub e-mail) informacji Grantobiorcom zobligowanym do utrzymania trwałości grantów o konieczności wypełnienia i przekazania do LGD w wersji elektronicznej sprawozdania z utrzymania trwałości grantu.	Biuro LGD	Pismo lub e-mail
4.	Wpływ sprawozdań od Grantobiorców. Weryfikacja sprawozdań.	Biuro LGD	Pismo lub e-mail o wyjaśnienia/dokumenty.

przekazanie do Grantobiorcy informacji o konieczności złożenia wyjaśnień/dokumentów w terminie 7 dni roboczych.		Jeżeli w sprawozdaniach są błędy, rozbieżności, występują wątpliwości –		Wezwanie (pismo lub e-mail).
wyjaśnień/dokumentów w terminie 7 dni roboczych. Gdy podczas weryfikacji sprawozdania występują poważne wątpliwości i nie da się ich wyjaśnić, grant zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości. Identyfikacja Grantobiorców, którzy pomimo obowiązku nie złożyli sprawozdań - wezwanie ich do przekazania dokumentu w terminie 7 dni roboczych – jeżeli nie złożą sprawozdania na ww. wezwanie – grant zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości. 5. Sporządzenie na podstawie złożonych sprawozdań, Planu kontroli trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości				wezwariie (pisitio lub e-itiali).
Ewidencja korespondencji/e mail.		przekazanie do Grantobiorcy informacji o konieczności złożenia		
Gdy podczas weryfikacji sprawozdania występują poważne wątpliwości i nie da się ich wyjaśnić, grant zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości. Identyfikacja Grantobiorców, którzy pomimo obowiązku nie złożyli sprawozdań - wezwanie ich do przekazania dokumentu w terminie 7 dni roboczych – jeżeli nie złożą sprawozdania na ww. wezwanie – grant zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości. 5. Sporządzenie na podstawie złożonych sprawozdań, Planu kontroli trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości		wyjaśnień/dokumentów w terminie 7 dni roboczych.		
sprawozdań - wezwanie ich do przekazania dokumentu w terminie 7 dni roboczych – jeżeli nie złożą sprawozdania na ww. wezwanie – grant zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości. 5. Sporządzenie na podstawie złożonych sprawozdań, Planu kontroli trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości		nie da się ich wyjaśnić, grant zostaje skierowany do kontroli doraźnej w		Ewidencja korespondencji/e-mail.
roboczych – jeżeli nie złożą sprawozdania na ww. wezwanie – grant zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości. 5. Sporządzenie na podstawie złożonych sprawozdań, Planu kontroli trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości		Identyfikacja Grantobiorców, którzy pomimo obowiązku nie złożyli		
zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości. 5. Sporządzenie na podstawie złożonych sprawozdań, Planu kontroli trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości powierzonych grantów grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości		sprawozdań - wezwanie ich do przekazania dokumentu w terminie 7 dni		
5. Sporządzenie na podstawie złożonych sprawozdań, Planu kontroli trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości		roboczych – jeżeli nie złożą sprawozdania na ww. wezwanie – grant		
trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości		zostaje skierowany do kontroli doraźnej w zakresie trwałości.		
trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości	5.	Sporządzenie na podstawie złożonych sprawozdań, Planu kontroli		Plan kontroli trwałości
grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka. 6. Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów. Zarząd LGD Plan kontroli trwałości		trwałości powierzonych grantów, na cały okres obowiązywania trwałości		
		grantów, na podstawie metodologii zawierającej analizę ryzyka.		
	6.	Zatwierdzenie Planu kontroli trwałości powierzonych grantów.	Zarząd LGD	Plan kontroli trwałości
			·	powierzonych grantów
7. Nadzór nad realizacją Planu kontroli trwałości powierzonych grantów - Zarząd LGD -	7.	Nadzór nad realizacją Planu kontroli trwałości powierzonych grantów -	Zarząd LGD	-
działanie o charakterze ciągłym.		działanie o charakterze ciągłym.	_	
8. Realizacja Planu kontroli trwałości powierzonych grantów Biuro LGD / Zarząd -	8.	Realizacja Planu kontroli trwałości powierzonych grantów	Biuro LGD / Zarząd	-
- działanie o charakterze ciągłym.		- działanie o charakterze ciągłym.	LGD	

9. Archiwizacja dokumentów Biuro LGD -

Terminy:

- Sporządzenie Listy Grantów, w których obowiązuje trwałość/ aktualizacji od dnia obowiązywania trwałości w grancie (termin sporządzenia/aktualizacji listy dostosowany do czasu trwania trwałości każdego grantu tak, aby nie doprowadzić do sytuacji, że grant nie zostanie poddany analizie, a w dalszej kolejności kontroli).
- Przekazanie informacji do Grantobiorców o złożenie sprawozdania do 10 dni roboczych od opracowania Listy Grantów, w których obowiązuje trwałość lub jej aktualizacji.
- 7 dni roboczych na złożenie przez Grantobiorców sprawozdania.
- Po otrzymaniu sprawozdania weryfikacja do 10 dni roboczych od daty wpływu.
- Opracowanie **Planu kontroli trwałości powierzonych grantów** / aktualizacja niezwłocznie po zweryfikowaniu złożonych sprawozdań (termin dostosowany do czasu trwania trwałości grantów, aby uniknąć sytuacji, że wytypowany grant nie zostanie poddany kontroli).

Powstałe dokumenty:

- 1) Lista Grantów, w których obowiązuje trwałość.
- 2) Pismo lub e-mail z informacją o konieczności wypełnienia i przekazania do LGD w wersji elektronicznej sprawozdania z utrzymania trwałości grantu.
- 3) Sprawozdanie z utrzymania trwałości grantu.
- 4) Pismo lub e-mail o wyjaśnienia/dokumenty.
- 5) Wezwanie o złożenie sprawozdania (pismo lub e-mail).
- 6) Metodologia doboru grantów do kontroli, w których obowiązuje trwałość, zawierająca analizę ryzyka.
- 7) Plan kontroli trwałości powierzonych grantów

Załączniki:

1.2.1 Plan kontroli trwałości powierzonych grantów

Uwagi:

W trakcie sporządzania listy Grantów, w których obowiązuje trwałość oraz sporządzania **Planu kontroli trwałości powierzonych grantów** należy uwzględnić sytuację, że w jednym grancie może wystąpić trwałość rezultatu i trwałość zgodna z art. 65 rozporządzenia ogólnego.

1.3. Kontrola planowa, trwałości lub doraźna powierzonych grantów

Kontrola zadań objętych grantem, w miejscu ich realizacji lub w siedzibie Grantobiorcy jest formą weryfikacji wydatków potwierdzającą w szczególności, że:

- a) współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone,
- b) faktyczny stan realizacji grantu jest zgodny z umową o powierzenie grantu i odpowiada informacjom ujętym we wnioskach o powierzenie grantu oraz innym dokumentom przekazywanym do LGD,
- c) są zgodne z wymaganiami FEdKP oraz z regułami unijnymi i krajowymi.

1.3 K	CONTROLA PLANOWA, TRWAŁOŚCI LUB DORAŹNA			
Cel: ko	Cel: kontrola realizacji/trwałości grantu.			
Etap	Wykonywane działanie	Podmiot wykonujący działanie	Dokument powstały w wyniku realizacji procesu	

KONTROLA PLANOWA			
1.	Zgodnie z Planem kontroli powierzonych grantów, kontrola przeprowadzana od dnia podpisania umowy o powierzenie grantu na realizację projektu objętego grantem i nie później niż do końca okresu wskazanego w umowie o powierzenie grantu/wniosku o powierzenie grantu. Rekomenduje się przeprowadzanie kontroli nie wcześniej niż po zatwierdzeniu pierwszego wniosku o płatność, o ile nie jest on wnioskiem końcowym.	Biuro LGD / Zarząd LGD	-
KONTE	ROLA TRWAŁOŚCI		
2.	Zgodnie z Planem kontroli trwałości powierzonych grantów kontrola przeprowadzana od dnia podpisania ww. planu i nie później niż do końca okresu obowiązywania trwałości wskazanego w umowie o powierzenie grantu/rozporządzeniu ogólnym.	Biuro LGD / Zarząd LGD	-
KONTF	ROLA DORAŹNA		
3.	Kontrola przeprowadzana niezwłocznie (lecz nie później niż 14 dni) po zaistnieniu okoliczności lub powzięciu informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości na podstawie, m. in.: - informacji medialnej (prasa, telewizja); - informacji pozyskanej z innych źródeł (doniesienie ustne, pisemne);	Zarząd LGD	-

	 informacji przesłanej przez instytucje, organy ścigania, itp.; ustaleń dokonanych w trakcie analizy sprawozdania z utrzymania trwałości grantu, braku sprawozdania z utrzymania trwałości grantu, braku wykonania działań naprawczych po kontroli planowej, doraźnej/wizycie monitoringowej; w przypadku identyfikacji nieprawidłowości. ROLA PLANOWA, TRWAŁOŚCI LUB DORAŹNA		
4.	Wyznaczenie pracowników do dokonania kontroli (Zespołu kontrolującego). Należy zapewnić możliwość wykonywania kontroli w zespołach co najmniej dwuosobowych. Przed przystąpieniem do kontroli następuje badanie konfliktu interesów na etapie kontroli projektu objętego grantem zgodnie z zasadami określonymi w Procedurach dotyczących przestrzegania w LGD przepisów UE w zakresie zapobiegania konfliktowi interesów na etapie oceny wniosków i wyboru grantobiorców, rozliczania oraz kontroli projektu objętego grantem). Sporządzenie upoważnienia do kontroli.	Zarząd LGD	Oświadczenia Wydruki z baz danych, stron internetowych itp. Upoważnienia
5.	Wszczęcie przygotowań do kontroli, w tym m.in. w zależności od charakteru kontroli:	Biuro LGD	Pismo informujące o kontroli (nie dotyczy kontroli doraźnej).

	- zebranie informacji i dokumentów dotyczących realizacji Grantu –		
	komplet akt sprawy, w celu zapoznania się z dokumentacją grantu w		
	siedzibie LGD;		
	- ewentualnie nawiązanie z Grantobiorcą kontaktu telefonicznego lub		
	za pomocą poczty elektronicznej, celem uściślenia rodzaju		
	dokumentów podlegających kontroli oraz doprecyzowania przebiegu		
	kontroli (nie dotyczy kontroli doraźnej); Sporządzenie pisma do		
	Grantobiorcy informującego o kontroli ze wskazaniem terminu,		
	zakresu i miejsca kontroli (nie dotyczy kontroli doraźnej)		
6.	Wysłanie skanu pisma drogą elektroniczną nie później niż 5 dni	Biuro LGD	Ewidencja korespondencji/
	roboczych przed planowaną kontrolą.		wiadomości e-mail
7.	Zakres czynności kontrolnych w miejscu realizacji grantu i/lub w siedzibie	Biuro LGD / Zarząd	Protokół z oględzin (jeśli
	Grantobiorcy (w zależności od charakteru kontroli):	LGD	dotyczy).
	 wizja lokalna/ oględziny (jeśli dotyczy) – w miejscu realizacji zadań w 		Notatka służbowa (jeśli dotyczy).
	obecności Grantobiorcy lub osoby reprezentującej Grantobiorcę. Nie		g , ,,
	jest konieczna obecność Grantobiorcy, jeżeli zachodzą przesłanki		
	wskazane w art. 25 ust. 11 ustawy wdrożeniowej. Opis czynności		
	kontrolnych polegających na oględzinach oraz przyjęciu ustnych		
	wyjaśnień lub oświadczeń zamieszcza się w informacji pokontrolnej,		
	kontrola dokumentów.		
	Przystąpienie do czynności kontrolnych m.in.		

8.	 sprawdzenie dostarczenia współfinansowanych towarów i usług oraz stanu faktycznego, kontrola na podstawie dokumentów, oględzin oraz przeprowadzonych rozmów z pracownikami kontrolowanej jednostki. Po zakończeniu wszystkich czynności kontrolnych, wypełnienie listy sprawdzającej do kontroli grantu. W przypadku konieczności uzyskania dodatkowych wyjaśnień / dokumentów, skierowanie do Grantobiorcy, pisma lub e-maila wzywającego do ich przedłożenia w terminie 5 dni roboczych od dnia przekazania tego pisma/e-maila Grantobiorcy. W uzasadnionych przypadkach LGD, może podjąć decyzję o przedłużeniu czynności kontrolnych. Notatka służbowa, zawierającą uzasadnienie przedmiotowej konieczności- przedłużenia czynności kontrolnych, niezwłocznie po podjęciu decyzji przez LGD, zostaje umieszczona w aktach kontroli. Przesłanie e-maila o wydłużeniu czynności kontrolnych do Grantobiorcy. 	Biuro LGD / Zarząd LGD	Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu. Pismo wzywające do złożenia wyjaśnień/e-mail. Notatka służbowa, zawierającą uzasadnienie dla ewentualnego przedłużenia kontroli. Ewidencja korespondencji.
9.	Sporządzenie informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi/działaniami naprawczymi w formie pisemnej w 2 egzemplarzach,	Biuro LGD / Zarząd LGD	Informacja pokontrolna.
	w terminie 10 dni roboczych od zakończenia kontroli, zaś w przypadku przekazania wezwania do dostarczenia przez Grantobiorcę wyjaśnień,		

	termin ten biegnie ponownie od dnia otrzymania przez LGD przedmiotowej korespondencji. W przypadku stwierdzenia w trakcie kontroli okoliczności skutkujących niekwalifikowalnością części bądź całości poniesionych wydatków, informacja pokontrolna zawiera zapisy dotyczące wysokości wydatków niekwalifikowanych / wysokości nałożonej korekty finansowej/pomniejszenia oraz podstawy prawnej.		
10.	Przygotowanie pisma do Grantobiorcy przekazującego informację pokontrolną wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi/ działaniami naprawczymi oraz informacją, iż Grantobiorca ma prawo zgłoszenia zastrzeżeń do jej treści na piśmie, w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.	Biuro LGD / Zarząd LGD	Pismo przekazujące informację pokontrolną.
11.	Weryfikacja i akceptacja Listy sprawdzającej, Informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi/ działaniami naprawczymi i pisma do Grantobiorcy.	Biuro LGD / Zarząd LGD	Lista sprawdzająca. Pismo przekazujące informację pokontrolną wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi/ działaniami naprawczymi.
12.	Wysyłka zatwierdzonego pisma wraz z 2 egzemplarzami informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi/ działaniami naprawczymi do Grantobiorcy.	Biuro LGD / Zarząd LGD	Ewidencja korespondencji.

	Termin na nadnicania i adaglania przez Crantohiarea informacii		_
	Termin na podpisanie i odesłanie przez Grantobiorcę informacji		
	pokontrolnej lub zgłoszenie zastrzeżeń i odesłanie przez Grantobiorcę 1		
	egz. niepodpisanej informacji pokontrolnej wynosi 14 dni od dnia jej		
	doręczenia do Grantobiorcy.		
13.	Wpływ, rejestracja i przyjęcie <u>podpisanej/</u>	Biuro LGD / Zarząd	Ewidencja w dzienniku
	niepodpisanej przez Grantobiorcę informacji pokontrolnej wraz z pismem	LGD	korespondencji.
	przewodnim w przedmiotowej sprawie i pismem z odpowiedzią na		
	zalecenia pokontrolne (jeśli dotyczy)		
Przeka	zanie przez Grantobiorcę podpisanej informacji pokontrolnej		
14.	W przypadku, gdy Grantobiorca zwróci podpisaną informację pokontrolną	Biuro LGD / Zarząd	Wpis do rejestru kontroli
	bez zgłaszania uwag do jej treści, wprowadzenie do rejestru kontroli	LGD	powierzonych grantów.
	zadań, informacji dotyczących przeprowadzonej kontroli – terminu		
	przeprowadzenia kontroli, wyników kontroli oraz faktu sformułowania		
	bądź nie zaleceń pokontrolnych (z ewentualnym krótkim opisem) oraz		
	informacji o ich wdrożeniu (jeśli dotyczy).		
Zgłosz	enie zastrzeżeń przez Grantobiorcę do podpisanej lub niepodpisanej in	ı ıformacji pokontrolne	i J
15.	Dokonanie analizy zgłoszonych zastrzeżeń przez Grantobiorcę do	Biuro LGD / Zarząd	Pismo o podjęciu dodatkowych
	podpisanej lub niepodpisanej informacji pokontrolnej w terminie 14 dni	LGD	czynności kontrolnych (jeśli
	kalendarzowych od dnia otrzymania zastrzeżeń. Ewentualne podjęcie		dotyczy)

	dodatkowych czynności kontrolnych, celem rozstrzygnięcia		
	przedmiotowej sprawy, które przerywają bieg terminu.		
16.	W przypadku uznania uwag i zastrzeżeń za zasadne, wprowadzenie	Biuro LGD / Zarząd	Pismo do Grantobiorcy wraz ze
	zmiany w informacji pokontrolnej, a następnie powtórzenie czynności,	LGD	skorygowaną II informacją
	które przeprowadzono w zakresie weryfikacji i akceptacji poprzedniej		pokontrolną wraz z ewentualnymi
	wersji dokumentu. Sporządzenie II informacji pokontrolnej wraz z		zaleceniami pokontrolnymi/
	ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi/ działaniami naprawczymi w		działaniami naprawczymi.
	terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych po rozpatrzeniu zastrzeżeń.		Ewidencja korespondencji.
17.	W przypadku odrzucenia uwag i zastrzeżeń, przekazanie pisma	Biuro LGD / Zarząd	Pismo do Grantobiorcy.
	Grantobiorcy o podtrzymaniu stanowiska wraz z klauzulą ostateczności	LGD	Ewidencja korespondencji;
	podjętych decyzji i braku możliwości zgłaszania kolejnych zastrzeżeń.		Wpis do rejestru kontroli
	Wprowadzenie do rejestru kontroli powierzonych grantów informacji		powierzonych grantów.
	dotyczących przeprowadzonej kontroli – terminu przeprowadzenia		
	kontroli, wyników kontroli oraz faktu sformułowania bądź nie zaleceń		
	pokontrolnych (z ewentualnym krótkim opisem).		
Niezgło	oszenie pisemne uwag lub zastrzeżeń do treści informacji pokontrolnej	j z równoczesnym nie	podpisaniem dokumentu.
Przesła	anie samej niepodpisanej informacji pokontrolnej.		
18.	W przypadku zajęcia stanowiska przez Grantobiorcę poprzez brak	Biuro LGD / Zarząd	Wydruk korespondencji e-mail.
	zastrzeżeń do treści informacji pokontrolnej z równoczesnym	LGD	Pismo przekazujące ponownie
	niepodpisaniem dokumentu lub odesłanie samego niepodpisanego		informację pokontrolną lub pismo
	dokumentu -nawiązanie kontaktu (pocztą e-mail), celem ustalenia		ما المالي المالية الما

	powodów przekazania niepodpisanej informacji pokontrolnej		ze zgodą na wniesienie	
	z równoczesnym brakiem wniesienia sprzeciwu co do jej treści. Po		zastrzeżeń.	
	potwierdzeniu omyłki odesłanie informacji pokontrolnej do podpisu, bądź			
	ewentualna zgoda na wniesienie brakujących zastrzeżeń.			
	Gdy nastąpi zwrotne potwierdzenie odbioru informacji pokontrolnej przez		Potwierdzenia zwrotne/awizo.	
	Grantobiorcę/zwrot do Grantodawcy korespondencji i upłynął			
	wyznaczony termin na zajęcie przez niego stanowiska przyjmuje się, że			
	treść informacji pokontrolnej została zaakceptowana przez Grantobiorcę.			
19.	Wprowadzenie do rejestru kontroli informacji dotyczących	Biuro LGD / Zarząd		
	przeprowadzonej kontroli – terminu przeprowadzenia kontroli, wyników	LGD	Wpis do rejestru kontroli	
	kontroli oraz faktu sformułowania bądź nie zaleceń pokontrolnych		powierzonych grantów.	
	(z ewentualnym krótkim opisem) oraz sposobu ich wdrożenia przez		powierzonych grantow.	
	Grantobiorcę.			
20.	Sprawdzenie na dokumentach lub w formie wizyty wykonania działań	Biuro LGD / Zarząd	Notatka z działań naprawczych	
	naprawczych, do których zobowiązano grantobiorcę (jeśli dotyczy) w	LGD		
	terminie do 30 dni kalendarzowych od przyjęcia informacji pokontrolnej			
	wraz z pismem o wdrożeniu zaleceń pokontrolnych/działań naprawczych.			
21.	Archiwizacja dokumentów.	Biuro LGD	-	
Termi	Terminy:			

- 10 dni na sporządzenie informacji pokontrolnej,
- 14 dni od dnia doręczenia na wniesienie zastrzeżeń do treści informacji pokontrolnej przez Grantobiorcę,
- 14 dni na analizę zastrzeżeń zgłoszonych przez Grantobiorcę do informacji pokontrolnej,
- 10 dni na sporządzenie informacji pokontrolnej po rozpatrzeniu zastrzeżeń,
- niezwłoczne wprowadzenie do rejestru kontroli powierzonych grantów, informacji dotyczących przeprowadzonej kontroli.

Powstałe dokumenty:

- 1) Pismo informujące o kontroli;
- 2) Upoważnienie;
- 3) Listy sprawdzające z kontroli na miejscu;
- 4) Informacja pokontrolna;
- 5) Pismo przekazujące informację pokontrolną;
- 6) Pismo o podjęciu dodatkowych czynności kontrolnych (o ile dotyczy);
- 7) Pismo w sprawie uwzględnienia/nieuwzględnienia zastrzeżeń Grantobiorcy (o ile dotyczy);
- 8) Oświadczenia o braku powiązania z podmiotem kontrolowanym;
- 9) Notatka służbowa uzasadnienie przedłużenia terminu czynności kontrolnych (o ile dotyczy);
- 10) Notatka z działań naprawczych;
- 11) Protokół z oględzin (jeśli dotyczy);
- 12) Pismo wzywające do złożenia wyjaśnień (jeśli dotyczy);
- 13) Rejestr kontroli powierzonych grantów.

Załączniki:

- 1.3.1. Lista sprawdzająca do kontroli zadania
- 1.3.2. Informacja pokontrolna

1.3.3. Oświadczenie o bezstronności

Uwagi:

- 1) Oględziny, zgodnie z wymogami art. 25 ust. 11 i 12 ustawy wdrożeniowej są przeprowadzane fakultatywnie jeśli dotyczy.
- 2) W przypadku braku wdrożenia działań naprawczych skierowanie grantu do kontroli doraźnej.

1.4. Wizyta monitoringowa

1.4. Wizyta monitoringowa

Cel: Opis etapów przeprowadzania wizyty monitoringowej.

Etap	Wykonywane działanie	Podmiot wykonujący działanie	Dokument powstały w wyniku realizacji procesu
1.	Zgodnie z Planem kontroli powierzonych grantów przeprowadzana od	Biuro LGD / Zarząd	-
	dnia podpisania umowy o powierzenie grantu na realizację projektu	LGD	
	objętego grantem i nie później niż do końca terminu realizacji grantu.		
	Rekomenduje się przeprowadzanie wizyty monitoringowej przed		
	wszczęciem kontroli planowej.		

2.	Wyznaczenie pracowników do przeprowadzenia wizyty monitoringowej	Biuro LGD / Zarząd	Lista sprawdzająca-wizyta	
	(Zespołu kontrolującego). Należy zapewnić możliwość wykonywania	LGD	monitoringowa	
	kontroli w zespołach co najmniej dwuosobowych.		Oświadczenia.	
	Przed przystąpieniem do wizyty monitoringowej następuje badanie		Upoważnienie.	
	konfliktu interesów na etapie kontroli projektu objętego grantem		opowazinerne.	
	zgodnie z zasadami określonymi w Procedurach dotyczących			
	przestrzegania w LGD przepisów UE w zakresie zapobiegania			
	konfliktowi interesów na etapie oceny wniosków i wyboru			
	grantobiorców, rozliczania oraz kontroli projektu objętego grantem).			
3.	Wszczęcie przygotowań do kontroli, w tym m.in.:	Biuro LGD / Zarząd	-	
	- zebranie informacji i dokumentów dotyczących realizacji grantu –	LGD		
	komplet akt sprawy, w celu zapoznania się z dokumentacją w siedzibie			
	LGD;			
	- Pobranie harmonogramu wsparcia na dany miesiąc, do składania			
	którego Grantobiorca zobowiązał się w umowie o przyznanie grantu.			
4.	Przeprowadzenie wizyty monitoringowej w miejscu realizacji grantu (1	Biuro LGD / Zarząd	Protokół z wizyty monitoringowej	
	dzień), celem weryfikacji u Grantobiorcy postępów w realizacji Zadań,	LGD		
	przeprowadzenie oględzin (jeśli dotyczy)		Protokół z oględzin (jeśli dotyczy).	
5.	Dalsza ścieżka postępowania – Tabela 1.3 pkt. 8-21.	<u> </u>	<u> </u>	
Termi	Terminy wizyty monitoringowej dot. pkt 1- 4/dalej terminy tabela 1.3:			

- 5 dni roboczych na czynności przygotowawcze do przeprowadzenia wizyty monitoringowej,
- 1 dzień roboczy na przeprowadzenie wizyty monitoringowej,
- 10 dni roboczych na sporządzenie raportu z przeprowadzonej wizyty monitoringowej.

Powstałe dokumenty dot. pkt 1-4/dalej dokumenty tabela 1.3.:

- 1) Upoważnienie.
- 2) Protokół z oględzin (jeśli dotyczy).

Załączniki dot. pkt. 1-4/ dalej tabela 1.3.:

1.4.1.Upoważnienie

Uwagi:

- 1) Oględziny, zgodnie z wymogami art. 25 ust. 11 i 12 ustawy wdrożeniowej są przeprowadzane fakultatywnie jeśli dotyczy.
- 2) W przypadku braku wdrożenia działań naprawczych skierowanie grantu do kontroli doraźnej.